

Adı:

Tarih:

Eşitlik

Eşitlik, insanların hak ve özgürlükler bakımından aynı değerde olmasıdır. Anayasamıza göre herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, din ve benzeri ayrımlar yapılmadan kanun önünde eşittir.

1. Kanun önünde kız ve erkek çocuklar eşittir.

☐ Doğru ☐ Yanlış

2. Teneffüste futbol oynayan grup, kızları oyuna almıyor. Eşitliğe uygun olan hangisidir?

- ☐ a) Oyun, oynamak isteyen herkese açık olmalı. ☐ b) Kızlar yalnızca izleyebilir.
☐ c) Kimse futbol oynamamalı.

3. Hangileri eşitliğe aykırı davranışlardır? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Başka bir dil konuşan arkadaşı oyuna almamak ☐ b) Engelli bir arkadaşla alay etmek
☐ c) Herkese söz hakkı vermek ☐ d) Başka şehirden gelen arkadaş dışlamak

4. Bu durum eşitliğe uygun mu, aykırı mı? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Uygun, B = Aykırı)

- ☐ Kızlara söz hakkı verilmemesi ☐ Herkesin kütüphaneden kitap alabilmesi
☐ Sınıftaki herkesin oy kullanabilmesi ☐ Kurallara yalnız bazı öğrencilerin uyması
☐ Herkesin aynı kurala uyması

5. Sınıf başkanlığına aday olmak için hangisi gerekir?

- ☐ a) O sınıfın öğrencisi olmak ve aday olmayı istemek ☐ b) Zengin bir aileden gelmek
☐ c) Erkek olmak

6. Bir insan başka bir dil konuştuğu için daha az değerlidir.

☐ Doğru ☐ Yanlış

7. Okul kuralları kimler için geçerlidir?

- ☐ a) Okuldaki herkes için ☐ b) Yalnızca küçük sınıflar için ☐ c) Yalnızca yeni gelenler için

8. Sınıfınıza başka bir ülkeden gelen Ahmet, Türkçeyi yeni öğreniyor. Ne yaparsın?

- ☐ a) Ona yardım eder, oyunlarımıza katarım. ☐ b) Konuşmasıyla alay ederim.
☐ c) Onunla hiç konuşmam.

Adalet ve eşitlik

Adalet, herkese hakkını vermektir. Eşit davranmak ise herkese aynı şeyi vermektir. Ama herkese aynı şeyi vermek her zaman adil olmayabilir.

9. Herkese aynı şeyi vermek her zaman adildir.

☐ Doğru ☐ Yanlış

10. Görme engelli bir öğrenci de kitap okumak istiyor. Hangisi adil bir çözümdür?
- ☐ a) Ona sesli ya da kabartma yazılı kitap vermek ☐ b) Ona da aynı basılı kitabı verip geçmek
- ☐ c) Ona hiç kitap vermemek
11. Tekerlekli sandalye kullanan biri okula girmek istiyor ama girişte yalnız merdiven var. Adil çözüm hangisidir?
- ☐ a) Girişe rampa yapmak ☐ b) Hiçbir şey yapmamak
- ☐ c) Merdivene bir basamak daha eklemek
12. Öğrenciyi, ona adil destek olacak çözümle eşleştir. (Eşleştir.)
1. Görme engelli öğrenci	a) Öğretmene yakın oturmak
2. Tekerlekli sandalye kullanan öğrenci	b) Kabartma yazılı kitap
3. İşitme güçlüğü olan öğrenci	c) Rampa ve asansör
4. Türkçeyi yeni öğrenen öğrenci	d) Ek Türkçe desteği
13. Öğretmen, hasta olduğu için sınava giremeyen Mert'e başka bir gün sınav hakkı verdi. Bu karar nasıldır?
- ☐ a) Adildir, çünkü Mert'in elinde olmayan bir durum vardı.
- ☐ b) Adil değildir, çünkü herkes aynı gün girmeliydi.
14. Oyunun hakemi, kuralı bozan oyuncuyu kardeşi olduğu için uyarmadı. Bu davranış nasıldır?
- ☐ a) Adil değildir. ☐ b) Adildir.
15. Hangileri adil davranışlardır? (Birden çok doğru olabilir.)
- ☐ a) Pastayı herkese pay çıkacak şekilde bölmek ☐ b) Oyunda kuralı herkese aynı uygulamak
- ☐ c) Yardıma ihtiyacı olana destek olmak ☐ d) Yalnızca sevdiğimiz arkadaşlara sıra vermek
16. Herkese hakkını vermeye _____ denir.
- (adalet / şans / yarış)

Fırsat eşitliği

Fırsat eşitliği, herkesin eğitim ve sağlık gibi imkânlardan yararlanabilmesidir. Nerede yaşarsa yaşasın, ailesinin durumu ne olursa olsun her çocuk okula gidebilmelidir.

17. Uygulamayı sağladığı fırsatla eşleştir. (Eşleştir.)
1. Ücretsiz ders kitabı	a) Desteğe ihtiyacı olan öğrenci okumaya devam eder.
2. Taşınmalı eğitim	b) Her öğrencinin kitabı olur.
3. Halk kütüphanesi	c) Herkes ücretsiz kitap okuyabilir.
4. Burs	d) Uzakta oturan öğrenci okula ulaşır.
18. Köyünde okul olmayan Ayşe her sabah servisle yakındaki okula gidiyor. Bu hangi uygulamadır?
- ☐ a) Taşınmalı eğitim ☐ b) Burs ☐ c) Halk kütüphanesi

19. Hangileri fırsat eşitliğine örnektir? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Öğrencilere ücretsiz ders kitabı verilmesi ☐ b) Okullara rampa yapılması
☐ c) Ücretsiz halk kütüphaneleri ☐ d) Kütüphaneye yalnız bazı öğrencilerin alınması

20. Fırsat eşitliği yalnızca büyük şehirlerdeki çocuklar içindir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

21. Hangisi fırsat eşitliğine aykırıdır?

- ☐ a) Bir çocuğun, ailesi yoksul olduğu için okula gönderilmemesi
☐ b) Herkese ücretsiz ders kitabı verilmesi ☐ c) Uzaktaki öğrencilere servis sağlanması

22. Sınıfınızdaki bir arkadaşınızın evinde hiç hikâye kitabı yok. Ne yapabilirsiniz?

- ☐ a) Sınıf kütüphanesi kurup kitapları paylaşmak ☐ b) Kitaplarımızı ondan saklamak
☐ c) Durumu herkese anlatıp gülmek

23. Okumadığımız kitapları bağışlamak fırsat eşitliğine katkı sağlar.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

24. Herkesin eğitim ve sağlık imkânlarından yararlanabilmesine fırsat _____ denir.

(eşitliği / yarışı / kuralı)

Cevap anahtarı

1. **Doğru** Cinsiyet, kimseye daha çok ya da daha az hak vermez.
2. a) **Oyun, oynamak isteyen herkese açık olmalı.**
3. a) **Başka bir dil konuşan arkadaşı oyuna almamak, b) Engelli bir arkadaşla alay etmek, d) Başka şehirden gelen arkadaş dışlamak** Herkese söz hakkı vermek eşitliğe uygundur.
4. Herkesin aynı kurala uyması: **A, Kurallara yalnız bazı öğrencilerin uyması: B, Sınıftaki herkesin oy kullanabilmesi: A, Kızlara söz hakkı verilmemesi: B, Herkesin kütüphaneden kitap alabilmesi: A**
5. a) **O sınıfın öğrencisi olmak ve aday olmayı istemek** Sınıftaki her öğrencinin aday olma hakkı vardır.
6. **Yanlış** Konuştuğumuz dil değerimizi değiştirmez.
7. a) **Okuldaki herkes için**
8. a) **Ona yardım eder, oyunlarımıza katarım.**
9. **Yanlış** İhtiyaçlar farklı olabilir. Adalet, herkesin ihtiyacını gözetir.
10. a) **Ona sesli ya da kabartma yazılı kitap vermek** Kabartma yazı, parmaklarla okunan yazıdır.
11. a) **Girişe rampa yapmak**
12. **1-b, 2-c, 3-a, 4-d**
13. a) **Adildir, çünkü Mert'in elinde olmayan bir durum vardı.**
14. a) **Adil değildir.** Kural herkese aynı uygulanmalıdır.
15. a) **Pastayı herkese pay çıkacak şekilde bölmek, b) Oyunda kuralı herkese aynı uygulamak, c) Yardıma ihtiyacı olana destek olmak**
16. **adalet**
17. **1-b, 2-d, 3-c, 4-a**
18. a) **Taşımali eğitim**
19. a) **Öğrencilere ücretsiz ders kitabı verilmesi, b) Okullara rampa yapılması, c) Ücretsiz halk kütüphaneleri**
20. **Yanlış** Köyde, kasabada, şehirde yaşayan bütün çocuklar içindir.
21. a) **Bir çocuğun, ailesi yoksul olduğu için okula gönderilmemesi**
22. a) **Sınıf kütüphanesi kurup kitapları paylaşmak**
23. **Doğru**
24. **eşitliği**